

agricola і *Aglenchus coststus*. Формування комплексу сапробіотичних нематод переважно відбувається за значного розмноження *Cephalobus persegnis*, *Acrobeloides butschli* і *Eudorilaimus obtusicaundatus*. Під час ураження і розкладання рослинних решток відмічено певну закономірність сукцесій видового складу нематод. Зокрема відбувалося суттєве зростання чисельності мікогельмінтів і сапробіонтів, особливо таких видів як *Eudorilaimus obtusicaundatus*, *Cephalobus persegnis* і *Aglenchus coststus*.

УДК: 632.764.1Жх(477.54)

А. С. Беспалько², магістрант

Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва

ДИНАМІКА ЧИСЕЛЬНОСТІ ХЛІБНОГО ЖУКА КУЗЬКИ У ПП «АНДРІЙВКА» КЕГІЧІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Озима пшениця посідає в Україні провідне місце серед зернових культур. Її вирощують на площі близько 6 млн га. Щорічно озиму пшеницю пошкоджує значна кількість шкідників. За літературними даними, в останні роки у Харківській області в масі розмножувалися: пшеничний трипс (*Haplothrips tritici* Kurd), клопи-черепашки (*Eurygaster integriceps* Put), звичайна злакова попелиця (*Schizaphis graminum* Rond), велика злакова попелиця (*Sitobion avenae* F), жужелиця хлібна мала (*Zabrus tenebrioides* Goeze), хлібний жук-кузька (*Anisoplia austriaca* Hrbst) (Кушнаренко, 2012).

Дослідження проводили на полях озимої пшениці сортів Хорус і Одесская 267, в ПП «Андріївка» Кегічівського району Харківської області.

Методика досліджень загальноприйнята. Нами уточнено видовий склад шкідників на посівах озимої пшениці, визначено динаміку чисельності хлібного жука-кузьки в озимих агроценозах.

На озимій пшениці виявлено 13 видів спеціалізованих комах. Домінуюче положення у пшеничних агроценозах посідав жук-кузька. Він з'явився на рослинах у III декаді травня. Масовий розвиток шкідника відмічено у II декаді червня при середній температурі 25,2°C. Його середня щільність на рослинах становила 10,3 екз./м².

Для зниження чисельності шкідника було застосовано інсектицид Карате Зеон 050 CS, мк.с. з нормою витрати 0,2 л/га. Технічна ефективність піретроїда сягала 79,6%. Перед збиранням урожаю щільність шкідника становила 2,1 екз./м².

² Науковий керівник — Білецький Є. М., доктор біологічних наук, професор.